

The logo for UNIT, featuring the word "UNIT" in a bold, teal, sans-serif font. The letter "U" is significantly larger than the other letters and contains a small yellow circle in its center. The background of the entire slide is a grayscale landscape photograph of a wide body of water with a bridge in the distance and mountains in the background.

UNIT

THE NORWEGIAN DIRECTORATE
FOR ICT AND JOINT SERVICES
IN HIGHER EDUCATION
AND RESEARCH

SOS – Resource Management

BIBSYS-konferansen 2020

11. mars

Spørsmål 1:

- Av og til sletter vi det siste itemet i IZ, men velger "Delete the holdings record" og ikke "Delete bibliographic record that have no other holding". Posten blir da liggende i IZ uten beholdning. Når den har beholdning i NZ, får vi ikke slette posten fra IZ i Metadata Editor (File - Delete record). Hvordan går vi fram for å slette/få bort slike tomme poster i IZ (altså poster som ikke har beholdning i IZ, men som har beholdning i NZ)? Er "Supress from Discovery" eneste løsning?

Svar: To måter å slette poster i IZ

Enten

- Opprett ny Holding og Item og velg «Delete bibliographic record that have no other holding» når du sletter Item'et

eller

- Kjør en jobb for å slette posten

Dokumentasjon fra Unit

Alma

• Brukerhåndtering

• Akkvisisjon

• Fulfilment

Trinn for trinn-veiledninger

Tips & triks

• Resource Management

Trinn for trinn-veiledninger

Tips og triks

• Analytics

• Release Notes

• FAQ

• Brage

• Leganto

Dokumentasjon fra Unit » Alma » Resource Management » Trinn for trinn-veiledninger

Trinn-for-trinn veiledninger

Bibliografiske poster

Verktøykasse for katalogisering

- Opprette bibliografiske poster
- Redigere bibliografiske poster
- Lagre endringer på bibliografiske poster
- Slette dobbeltinnførsel (Koble)
- Slette bibliografisk post i Institution Zone som batch job
- Søke og hente bibliografiske poster i eksterne baser

Inventory (Holdings, Portfolio, Representation)

- Bytte mellom MARC-visning og fortekstvisning i *Add holding*
- Digitale filer som *Representation*
- Endre fysisk plassering for ett eller flere dokument
- Flytte beholdning til en annen bibliografisk post (*Relink*)
- Registrere beholdning på en katalogisert post
- Slette beholdning eller eksemplar (Holding/item)
- Flytte sett av items fra en location til en annen
- Slette process type "Technical migration" ved bruk av sett

Metadata management

Spørsmål 2 - Superscript/subscript

- *«Hei, Jeg lurer på om hvordan katalogiserer man opphøyde og nedsenkede tegn i Alma? Vi har kopiert fra Word så langt, og jeg håper det er noe enklere måte å registrere på.»*
- Eksempler:
  - H₂O
  - x²
  - TEXT^{text}

Superscript/subscript

- Bokstaver og tegn vi normalt bruker er del av Unicode-tegnsettet
- Hvert symbol representeres med en kode på fire tegn. For eksempel:
  - © = 00A9
  - ¶ = 00B6
  - ² = 0032
  - ² = 00B2
- Opphøyde og nedsenkede tegn er egne symboler i Unicode. For at de skal registreres i Metadata Editor (ME) må man bruke disse.

Klipp-og-lim fra Word

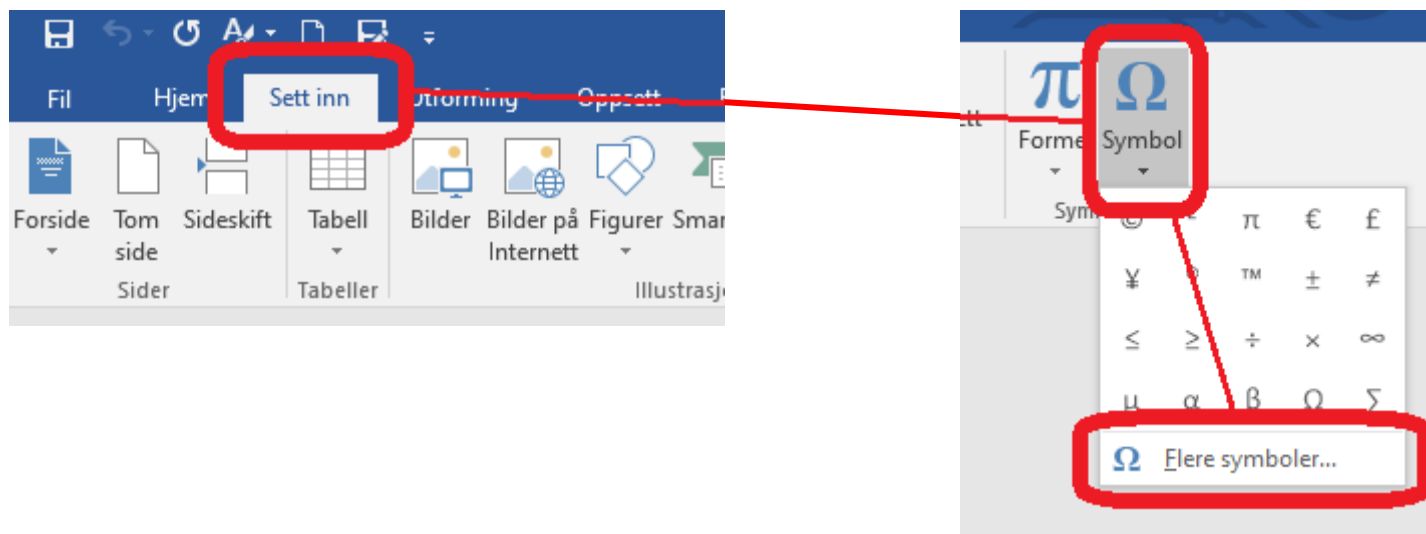
- Hurtigtaster: Ctrl+[plusstegn] / Ctrl+Shift+[plusstegn]

Vanlig^{opp høyet}_{nedsenket} vanlig

- Lar seg ikke kopiere inn i Alma

Klipp-og-lim fra Word

Harvard University - Wiki

<https://wiki.harvard.edu/confluence/display/LibraryStaffDoc/Guide+to+Entering+Combining+Diacritics+and+Symbols+in+Alma>

- Metadata Editor (MDE): Navigation and Overview
- Browse Shelf Listing
- Browsing Bib Headings
- › Creating and Editing Bibliographic Records
- Duplicating Bib Records
- Merging Bib Records
- Suppressing and Deleting Bibliographic Records
- Working with Templates
- Non-Latin Scripts in the Metadata Editor
- **Guide to Entering Combining Diacritics and Symbols i**
- Shelf Report Tool
- Harvard defined MARC fields
- Harvard usage of subfield 5 in bibs and holdings
- Indexes in Alma
- Printing a bib or holding
- Alma Merging Algorithms
- Batch Heading Correction for Authorized Access Points
- › Fulfillment
- › Library Reserves
- › Finance
- › Analytics & Reporting
- Spine Labels
- Z39.50 access to Alma
- › Other Topics
- › Alma Data Loads and Exports (including OCLC)
- › Aleph to Alma Data Mapping Guides

Superscripts

0 super 0	1 super 1	2 super 2	3 super 3	4 super 4	5 super 5	6 super 6	7 super 7
8 super 8	9 super 9	+ super plus	- super minus	(super left paren	) super right paren		

Subscripts

0 sub 0	1 sub 1	2 sub 2	3 sub 3	4 sub 4	5 sub 5	6 sub 6	7 sub 7
------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

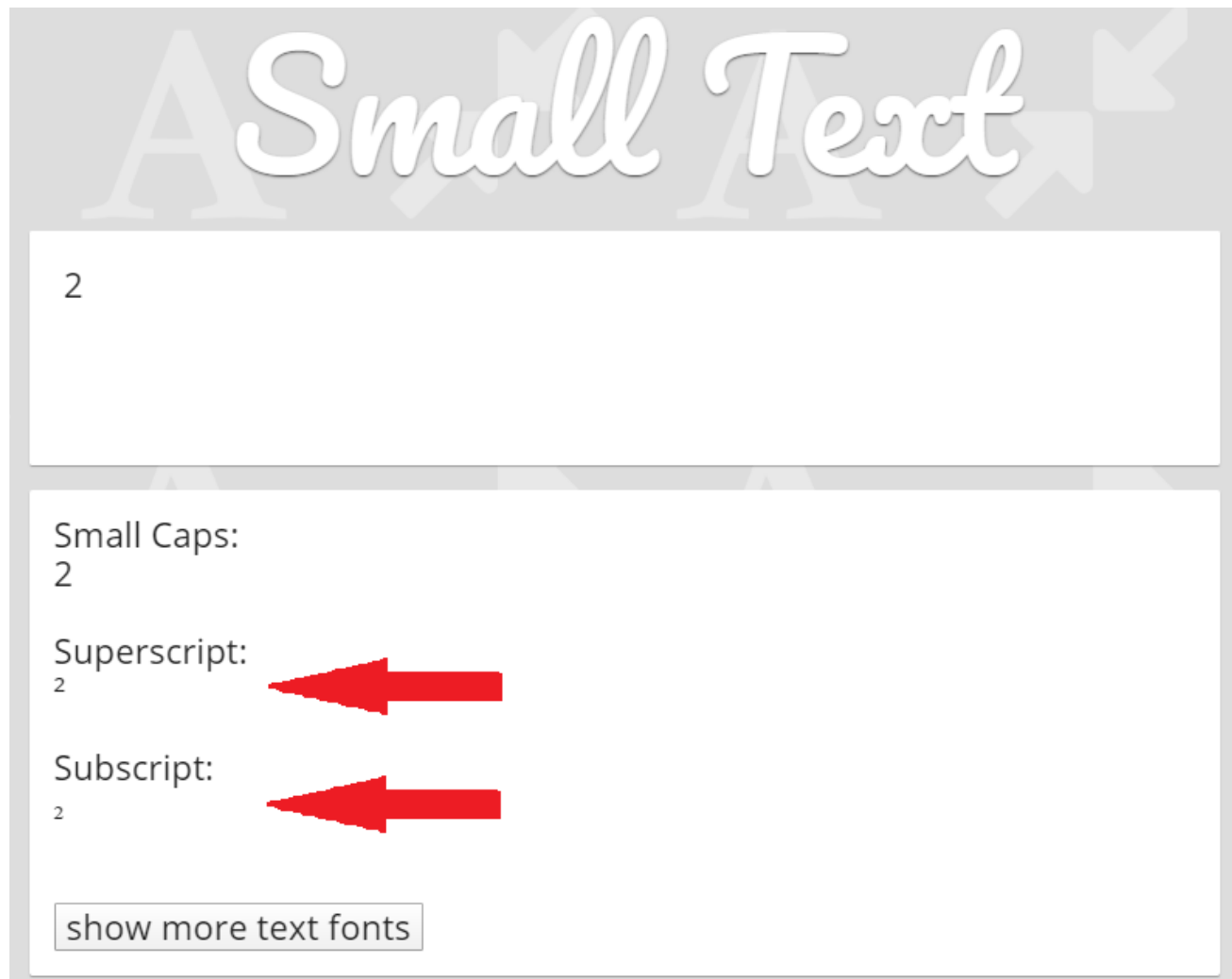
Harvard University - Wiki

245 1 0 `$$a x|$$c $$h`

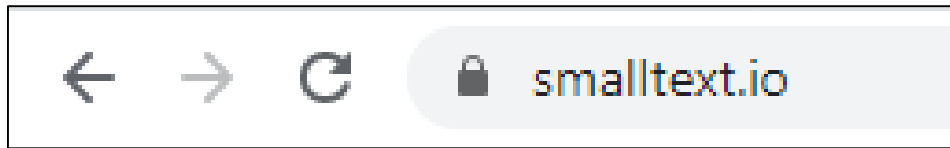
Lim inn (Ctrl-V)

245 1 0 `$$a x2 $$c $$h`

Klipp og lim fra smalltext.io

Klipp og lim fra smalltext.io

Noen bokstaver mangler ...

A screenshot of the Small Text website. The header features the text "A Small Text" in a large, white, cursive font against a grey background with faint icons. Below the header, there are three sections of text: a standard lowercase alphabet and numbers, a section for "Small Caps" showing uppercase letters and numbers, a section for "Superscript" showing lowercase letters and numbers with a superscript zero, and a section for "Subscript" showing lowercase letters and numbers with a subscript zero. The "Subscript" section includes some decorative letters like 'c', 'd', 'e', 'f', 'g' and 'w'.

Utvidelsen Unicode Input i Chrome/Firefox

- Laget med tanke på Alma
- Kjøkk hvis man allerede kjenner selve tegnkode(n)e

245 1 0 `$$a x00b2 $$b $$c`

Klikk «Insert»

245 1 0 `$$a x2 $$b $$c`

Superscript/subscript

- Klipp-og-lim fra Word
- Klipp-og-lim fra Harvard University Wiki
  - <https://wiki.harvard.edu/confluence/display/LibraryStaffDoc/Guide+to+Entering+Combining+Diacritics+and+Symbols+in+Alma>
- Chrome-plugin: Unicode Input
  - <https://chrome.google.com/webstore/detail/unicode-input/hckcohnmnggmogejgdblmlnlhbnpenfb?hl=en-GB>
- Konverteringstjeneste
  - <https://smalltext.io/>
- Liste over Unicode-symbolene
  - https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Unicode_characters

Spørsmål 3

- Jeg lurer på hvordan det ligger an med den nye MD Editoren. Det kommer på lufta på slutten av 2019. Jeg kan ikke huske å ha hørt noe mer om den.

<https://www.youtube.com/watch?v=zF9iLac4lZg>

Svar fra Ex Libris om ny MDE:

- A beta version of the new Metadata editor will be included in the May release in your sandbox environments. The rollout was rescheduled with a slight delay due to changes we needed to make in order to address important feedback provided to us by the UX Focus Group testers and in order to further enhance the quality of the feature.
- As this will be a beta release, you will have the option to switch between the current metadata editor and the new interface.

Spørsmål 5:

Jeg lurer på bruken av feltene 490 og 830:

I "Verktøykasse for katalogisering" står det at 830 brukes for "bi-innførsel på standardisert serietittel". Mine spørsmål helt konkret:

- 1. Skal jeg alltid skrive inn serietittelen begge plasser - også når serietittelen i 830 blir lik serietittelen i 490?
- 2. Skal jeg autorisere serietittelen i 830? I NB-poster ser det ikke ut som serietitler i 830 er autorisert (mangler kikkert-ikon, se for eksempel for eksempel MMS ID 999919937321302211).
- 3. Skal jeg lage autorisert serietittel, hvis jeg ikke finner en i BARE (ved å trykke F3)?

Jeg katalogiserer mange utenlandske utgivelser, så jeg kan ikke overlate dette til NB :)

1. Skal jeg alltid skrive inn serietittelen begge plasser - også når serietittelen i 830 blir lik serietittelen i 490?

Svar: JA

-490 er et deskriptivt felt hvor man skriver serien slik man finner den i publikasjonen (Katalogiseringsregler 1.6 og RDA 2.12)

-830 er det vi tidligere kalte bi-innførsel på standardisert serietittel (Katalogiseringsregler 21.30L) og som i RDA registreres som en autorisert søkeinngang for et tilknyttet verk (RDA 25.1).

2. Skal jeg autorisere serietittelen i 830? I NB-poster ser det ikke ut som serietitler i 830 er autorisert (mangler kikkert-ikon, se for eksempel for eksempel MMS ID 999919937321302211).

- Det er fullt ut mulig å lage autoritetsposter på serier i Alma allerede nå
- Det må tas en politisk avgjørelse om dette er ønskelig.
- Nasjonalbiblioteket mener vi bør begynne å autorisere serier siden vi da får muligheten til å lage alternative søkeinnganger for serien i autoritetsposten.
- Uten autoritetsfil, kan man likevel ha «semi-kontroll» på den autoriserte søkeinngangen ved å sjekke hvordan 8xx er registrert på tidligere utgivelser i serien og gjenta denne

3. Skal jeg lage autorisert serietittel, hvis jeg ikke finner en i BARE (ved å trykke F3)?

Jeg katalogiserer mange utenlandske utgivelser, så jeg kan ikke overlate dette til NB :)

- Ja, du skal lage en autorisert søkeinngang på serietittel
- Om denne skal ha en autoritetspost i autoritetsfila slik at den kan hentes og/eller registreres via F3, avhenger av om vi skal begynne å autoritetskontrollere serier
- NB! Begynner vi med autoritetskontroll av autoriserte søkeinnganger for serier, må dette gjelde for alle serier i 8XX, ikke bare for 830

Opprettet autoritetspost via File → New → BARE i Metadata Editor (MDE)

< Record View

CUB

MMS ID	9814041603100041
Vocabulary	BARE
Originating system	BARE

LDR	99999nz a2299999n 4500
001	9814041603100041
005	20200304105915.0
008	200304n adz naabn a ana
024	7_ a http://hdl.handle.net/11250/2645142 2 hdl
035	_ a (NO-TrBIB)1581514959728
040	_ a NO-TrBIB b nob c NO-TrBIB f noraf
130	_0 a CUB
901	_ a kat3

Søke etter autoritetsposten via F3 i MDE

300			\$\$a 186 s.
490	1		\$\$a Cub-serien
490	1		\$\$a Cappelens utvalgte billigbøker
506	0		\$\$f Åpen tilgang
533			\$\$a Elektronisk reproduksjon \$\$b [Norge] \$\$c
653			\$\$a voldtekt
830		0	\$\$a CUB
856	4	2	\$\$3 Beskrivelse fra Forlagssentralen \$\$u http://
856	4	0	\$\$3 Fulltekst \$\$u http://urn.nb.no/URN:NRN:nc

Vi får treff på autoriteten

BARE

Headings from bibliographic records

★ Csound

★ Cuadernos Universidad de Murcia. Cátedra de Teatro

★ CUB

★ Cubase

★ Cuchulain

★ Culex

Velger View

CUB (9814041603100041)

LDR	99999nz##a2299999n##4500
001	9814041603100041
005	20200304105915.0
008	200304n #adz naabn ##### a ana #####
024 7	\$\$a http://hdl.handle.net/11250/2645142 \$\$2 hdl
035	\$\$a (NO-TrBIB)1581514959728
040	\$\$a NO-TrBIB \$\$b nob \$\$c NO-TrBIB \$\$f noraf
130 0	\$\$a CUB
901	\$\$a kat3

Velger Select

	490	1		\$\$a Cub-serien
	490	1		\$\$a Cappelens utvalgte billigbøker
	506	0		\$\$f Åpen tilgang
	533			\$\$a Elektronisk reproduksjon \$\$b [Norge] \$\$c f
	653			\$\$a voldtekt
	830		0	\$\$a CUB \$\$0 (NO-TrBIB)1581514959728
	856	4	2	\$\$3 Beskrivelse fra Forlagssentralen \$\$u http://
	856	4	0	\$\$3 Fulltekst \$\$u http://urn.nb.no/URN:NBN:no
	901			\$\$a 90
	913			\$\$a Norbok \$\$b NB

Spørsmål 6:

- RDA-katalogisering: Trykkeår: Skal trykkeår i skarpe klammer + skal et nytt 264 0 (eller annen Second Indicator) være med i tillegg?

Svar: RDA og trykkeår

- Trykkeår oppgis ikke etter RDA
- Det er derimot obligatorisk å oppgi tidspunkt for utgivelse/utgivelsesår, siden dette er et kjerneelement (RDA 2.8.6)
- Tidspunkt for utgivelse hentet utenfor selve ressursen settes i skarpe klammer (RDA 2.8.6.6 ☐ RDA 1.9.2)
- Kun tidspunkt for utgivelse er obligatorisk
- Tidspunkt for copyright (Copyrightår) kan registreres i egen forekomst av 264 med andreindikator 4, men det er ikke obligatorisk

Spørsmål 7:

776 - kan vi bare slette dette feltet i importerte poster? I Verktøykassa Marc 21 Bibl er det litt uklart: "... Feltet slettes i importerte poster" og "Beskrivelsen av dokumentet i annen materialvariant, som det skal lenkes til, legges i dette feltet"

Svar:

Ja, kan slettes.

Grunnen til at det står beskrevet litt tvetydig er at NB bruker feltet.

Spørsmål 8:

- Jeg har et spørsmål som handler om hvordan de bibliografiske dataene vi registrerer blir presentert og brukt i sluttbrukertjenesten Oria. Endringer i registreringspraksis er ikke noe nytt, men med innføringen av RDA i katalogiseringen er endringene større og mer omfattende. Det handler både om at vi nå registrerer flere felt og at vi bruker etablerte felt på en litt annen måte og til andre formål enn tidligere.

Hvordan følges dette opp i Oria? Finnes det tilstrekkelig metadatakompetanse i Oria-gruppen og Oria-kompetanse i RM-gruppen som kan fange opp behov for, og sørge for nødvendige justeringer, eller har dere andre rutiner for dette?

"Hvordan følges dette opp i Oria?"

Det må nesten Oria-gruppa svare på. Vi er klare til å bistå hvis det ønskes. Det kunne sikkert vært etablert en bedre dialog mellom gruppene. Vi kan ikke påtvinge Oria noen ting, men vi er åpne for samarbeid og vil gjerne gi noen råd hvis ønskelig.

Spørsmål 9:

- Har arbeidsgruppa innsikt i ExLibris sitt arbeid med/engasjement i BIBFRAME? - jmf.
<https://www.loc.gov/bibframe/implementation/register.html> der siste oppdatering er frå 2018.

Svar

- Vi har ikke mer innsikt i dette enn det vi finner av informasjon som Ex Libris har publisert og som er tilgjengelig for alle.
- BIBFRAME blir innført bit for bit. Noe er klart, men det er planer om mer.
- Roadmap H1 2020: Catalogers will be able to use Linked Data record in Alma for catalog management and publishing in various formats (e.g. BIBFRAME).
- As part of our Linked Data collaboration program, catalogers will be able to edit records in various linked data format such as BIBFRAME and search for them.

Spørsmål 10

- Gjelder for eksempel Paperback-utgave av tidligere utgitte bøker: Skal en katalogisere boka på opprinnelig post, evt. med note om tidspunkt for Paperback på posten? (evt. på Item- Noter). Hvis bøkene har samme sidetall og ser identiske ut kan det vel gjøres?

Svar

- Det er ikke nødvendigvis noe entydig svar her.
- Det som er viktig, er at man legger bøker med samme ISBN på samme post, men det vil jo som regel være ulikt ISBN på heftet og innbundet utgave.
- På bøker som kommer i heftet og innbundet utgave samtidig (f.eks. mange lærebøker) vil gjerne begge ISBN være angitt i boka, og vi lager én post.
- Når det kommer en pocketutgave av en roman et år senere, må man bruke skjønn. NB lager vanligvis nye poster på slike pocketutgaver. (Eksempel: Judasskuddet av Jørgen Jæger) Hvis vi skal se spørsmålet i lys av RDA, kan vi si at pocketutgaven er en ny manifestasjon av verket. ISBN er et attributt ved manifestasjonen og vi katalogsierer jo i stor grad selve manifestasjonen i dag. Derfor vil vi nok anbefale å lage en ny post når det kommer en paperback senere.

Spørsmål 11

- Hybridposter i Alma:

Hvordan bør man best forholde seg ved bearbeidelse av hybridposter (bestående av både RDA og AACR2 katalogisering) i Alma? i tilfeller hvor AACR2 katalogiseringen skiller seg fra RDA, feks. ved angivelse av 3 eller flere i marc 245 \$c?

Svar

- Vi forholder oss til 040 \$e og ser på hvilket regelverk som er brukt. Hvis det står katreg i 040 \$e må man forholde seg til AACR2 reglene. Hvis det står rda i 040 \$e må man forholde seg til RDA.
- Slik vi tolker RDA kan du nevne alle i 245 \$c, men man har også muligheten til å bruke en valgfri utelatelse (RDA 2.4.1.5) og bruke [og seks andre].
Merk at NB i sine nasjonale retningslinjer mener at hovedregelen bør følges (altså at man ikke utelater).

www.unit.no

